

ภาษีศุลกากร (Customs Duty)

ภาษีศุลกากร (Customs Duty) เป็นภาษีที่เก็บจากโภคภัณฑ์ (Tax on Commodity) อย่างหนึ่งจากสินค้านำเข้าหรือส่งออก นับเป็นภาษีที่แพร่หลายในประเทศต่าง ๆ และมักมีระบบวิธีการจัดเก็บคล้ายคลึงกันเกี่ยวกับอำนาจในการจัดเก็บพิกัดอัตราศุลกากร วิธีการศุลกากร ข้อห้ามข้อจำกัดในการนำเข้าและส่งออก การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา กฎหมายที่ใช้เป็นแม่บทในการจัดเก็บภาษีศุลกากรของประเทศต่าง ๆ จึงมีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับ

(1) **พิกัดอัตราศุลกากร (Tariff System)** ซึ่งจะกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร กำหนดอัตราและข้อยกเว้นภาษีนำเข้าและส่งออกโดยจำแนกสินค้าที่นำเข้าส่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ เพื่อสะดวกแก่การจัดเก็บ หลักเกณฑ์ในการตีความพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อมีข้อโต้แย้งระหว่างผู้จัดเก็บกับผู้เสียภาษีอากร ตลอดจนกำหนดความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสียภาษีเมื่อมีการนำเข้าหรือส่งออก

(2) **วิธีการศุลกากร (Customs Procedure)** ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินพิธีการขอเสียภาษีศุลกากรเพื่อมีการนำสินค้าเข้าหรือส่งสินค้าออก กฎหมายภาษีอากรของประเทศต่าง ๆ จะกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้เกี่ยวข้องกับพิธีการจะต้องปฏิบัติและมักกำหนดขึ้นอย่างสอดคล้องกับความนิยมทางการค้าระหว่างประเทศ เกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บอากร วิธีควบคุมสินค้า การจัดทำเรือ ท่าอากาศยาน การควบคุมแลกเปลี่ยนเงินตรา ข้อห้ามข้อจำกัด การเดินเรือ การขนส่งทางบก ทางรถไฟและทางอากาศ

หลักการของภาษีศุลกากรจึงมีส่วนคล้ายคลึงกันทุกประเทศทั่วโลก ทั้งนี้เพื่อดำเนินการจัดเก็บและป้องกัน

- (1) จัดเก็บภาษีขาเข้า (Import Duty)
- (2) จัดเก็บภาษีขาออก (Export Duty)
- (3) ป้องกันการลักลอบนำสินค้าหนีภาษีขาออก

ส่วนวิธีการจัดเก็บภาษีศุลกากรนั้น ในแต่ละประเทศอาจแตกต่างกันไปบ้างตามวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ เช่น ภาษีศุลกากรของไทยมุ่งจัดเก็บเพื่อรายได้ จึงมีหลักเกณฑ์การตรวจสอบค่อนข้างเข้มงวด แต่ภาษีศุลกากรของสหรัฐอเมริกามุ่งจัดเก็บเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายใน จึงมีหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพียง 5 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น เป็นต้น

ก. **วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร** ในการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศนั้น รัฐบาลใช้นโยบายการคุ้มกัน (Protection Policy) แล้ว ก็อาจใช้ภาษีศุลกากรเป็นเครื่องมือ โดยตั้งกำแพงภาษี (Tariff Wall) ขึ้นจัดเก็บภาษีจากสินค้านำเข้าหลายอัตรา (Multiple Tariff System) คือ จัดเก็บภาษีศุลกากรตั้งแต่ 2 อัตราขึ้นไปในสินค้าชนิดเดียวกัน และเลือกใช้อัตราสูงแก่สินค้าที่ต้องการจะกีดกันมิให้นำเข้าประเทศ ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากรจึงมีได้หลายประการคือ.—

(1) เพื่อเป็นรายได้ เนื่องจากภาษีศุลกากรเก็บจากสินค้าเมื่อนำเข้าหรือส่งออก โดยตั้งด่านหรือกำหนดเส้นทางขนส่งขึ้นที่ต้นทางนำเข้าหรือส่งออก การจัดเก็บจึงทำได้สะดวก และเป็นทางได้เงินภาษีอากรจำนวนมากพอที่จะเป็นรายได้ของรัฐ โดยเฉพาะประเทศด้อยพัฒนามักต้องพึ่งพาอาศัยรายได้จากภาษีศุลกากรประมาณร้อยละ 40 ของรายได้จากการภาษีอากรทั้งหมด โดยใช้พิกัดเพื่อรายได้ (Revenue Tariff)

(2) เพื่อชดเชย เนื่องจากสินค้านำเข้าบางรายการเป็นสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศ และถ้าสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศมีภาระต้องเสียภาษีสรรพสามิตในสัดส่วนเท่าใดแล้ว ก็มักจัดเก็บภาษีขาเข้า (Import Duty) จากสินค้านั้นที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศในสัดส่วนเดียวกัน คือจะจัดเก็บภาษีศุลกากรให้เท่ากับภาษีสรรพสามิต เพื่อให้สินค้าอย่างเดียวกันได้รับภาระภาษีเท่า ๆ กัน โดยใช้พิกัดชดเชย (Compensatory Tariff)

(3) เพื่อป้องกัน หากรัฐประสงค์จะกีดกันสินค้านำเข้าบางประเภทเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมขึ้นทารก (Infant Industry) แล้ว ก็อาจใช้พิกัดป้องกัน (Protective Tariff) โดยจัดเก็บสินค้านำเข้าในอัตราสูง เพื่อให้สินค้านำเข้านั้นมีราคาสูงจนไม่สามารถเข้ามาขายแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศได้

(4) เพื่อแก้ไขภาวะสังคม ประเทศต่าง ๆ ขอใช้พิกัดอัตราศุลกากรควบคุมการส่งสินค้าเข้ามาบริโภคเพื่อป้องกันความฟุ่มเฟือย เพื่อสุขภาพอนามัยและเพื่อสงวนเงินตราต่างประเทศ กล่าวคือ สินค้าใดที่ฟุ่มเฟือยอาจเก็บภาษีในอัตราสูงถึงร้อยละ 80 ของราคา สินค้าใดมีความจำเป็นต่อการบริโภคของประชาชน เช่น ยารักษาโรค หนังสือตำรา เครื่องกีฬา

(ข) **ด้านการบริโภค** เนื่องจากการจัดเก็บอากรศุลกากรจากสินค้านำเข้าทำให้ราคาสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้น เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นย่อมมีผลให้ปริมาณการบริโภคสินค้านั้นลดต่ำลงและหากเป็นสินค้าที่สามารถผลิตได้ภายในประเทศที่มีคุณภาพและราคาทดแทนกันได้แล้ว ผู้บริโภคส่วนใหญ่ก็ย่อมจะหันมาใช้สินค้าที่ผลิตได้ในประเทศแทน

(ค) **ด้านการผลิต** โรงงานอุตสาหกรรมภายในที่ทำการผลิตชนิดเดียวกันกับสินค้านำเข้าและถูกเก็บภาษีศุลกากรจะขยายตัวขึ้น เพราะเมื่อสินค้านำเข้ามีราคาสูงขึ้นและมีผู้บริโภคนำเข้า ผู้บริโภคก็จะหันมาใช้สินค้าชนิดเดียวกันหรือที่เข้าแทนกันได้ ซึ่งหมายถึงสามารถผลิตในประเทศมากขึ้น

ส่วนผลที่เกิดขึ้นจากการเก็บภาษีศุลกากรจะทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นเพียงใด ทำให้การบริโภคและการผลิตภายในประเทศเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบหลายอย่าง อันเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ และส่วนใหญ่จะมุ่งศึกษาทางด้านราคา เพราะเปลี่ยนแปลงทางด้านกรบริโภคก็ดี ด้านการผลิตภายในประเทศก็ดี เป็นผลมาจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของราคาเป็นสำคัญ

จ. **ระบบภาษีศุลกากรที่กำหนดขึ้นเป็นพิเศษ** ตามปกติพิธีการศุลกากรที่กำหนดขึ้นเป็นการทั่วไปนั้น จะจัดเก็บภาษีขาเข้าจากสินค้าจากต่างประเทศทุกชนิด จะยกเว้นให้เฉพาะสินค้าบางอย่างที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น แต่ในบางประเทศอาจมีระบบภาษีศุลกากรที่กำหนดขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อยกเว้นการจัดเก็บภาษีศุลกากรหรือให้เสียภาษีไปก่อนแล้วขอคืนภายหลัง

ระบบภาษีศุลกากรที่กำหนดขึ้นเป็นพิเศษที่รู้จักกันแพร่หลาย ได้แก่ .—

1. **สินค้าผ่านแดน (Transit Trade)** การนำเข้าบางกรณีเป็นแต่เพียงการนำสินค้าผ่านเข้าไปในอาณาเขตของอีกประเทศหนึ่งเท่านั้น มิได้นำเข้าเพื่อขายหรือใช้บริโภคในประเทศนั้น ลักษณะของการผ่านแดนจึงเป็นเพียงเข้ามาแค่เพียงชั่วคราวเพื่อที่จะนำออกไปภายหลัง การที่ต้องส่งสินค้าผ่านแดนอาจเป็นเพราะประเทศต้นทางหรือประเทศปลายทางไม่มีทาง

ออกสู่ทะเลหลวง จึงต้องทำความตกลงขอส่งสินค้าผ่านแดน เช่น กรณีลาวเคยขอส่งสินค้าผ่านแดนในไทย เป็นต้น สินค้าที่ส่งผ่านแดนเช่นนี้ **ไม่ต้องเสียภาษีศุลกากร** ในประเทศที่ผ่านการที่ประเทศหนึ่งยอมให้มีการส่งสินค้าผ่านแดนเป็นการเอื้อเฟื้อ และอาจได้รับประโยชน์บ้างจากค่าขนส่งการรับฝากสินค้าชั่วคราว แต่ก็อาจมีภาระที่จะต้องคอยควบคุมมิให้สินค้าผ่านแดน ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีนั้นรั่วไหลออกมาสู่ตลาดในประเทศได้

2. คลังสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Warehouse) การนำเข้าในบางกรณีก็เป็นกรนำเข้าเพื่อส่งออกไปยังประเทศอื่นอีกภายหลัง (re-export) สินค้าประเภทนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับสินค้าที่ผ่านแดน แต่แทนที่จะเดินทางตรงไปยังประเทศปลายทางเลยทีเดียว สินค้าเหล่านี้จะเก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อนำส่งออกไป ถ้าหากสินค้านั้นไม่เดินทางออกไปก็จะต้องเสียภาษีศุลกากรตามปกติ วิธีการเช่นนี้เป็นทางอำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งสินค้ามาสต็อกไว้เพื่อจำหน่ายต่อไปในประเทศอื่น แต่ก็ต้องมีมาตรการที่จะป้องกันมิให้สินค้าเหล่านั้นรั่วไหลกลับเข้าสู่ตลาดภายในประเทศได้อีก

3. การอนุญาตให้นำเข้าชั่วคราว เป็นการยอมให้ผู้ผลิตนำสินค้าบางอย่าง ซึ่งอาจเป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบการผลิตเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องเสียภาษีศุลกากร แต่มีเงื่อนไขกำหนดให้ใช้สินค้าเหล่านั้นผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป แล้วส่งออกไปขายต่างประเทศ และเพื่อให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไข รัฐมักจะทำควบคุมสินค้าสำเร็จรูปที่ส่งออกไปขายต่างประเทศตามสัดส่วนการผลิตที่ใช้วัตถุดิบที่นำเข้ามา

4. วิธีการ Drawback เป็นวิธีการคล้ายกับการอนุญาตให้นำเข้าชั่วคราว แต่แทนที่สินค้าซึ่งนำเข้าจะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรขาเข้า สินค้าเหล่านั้นจะต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับสินค้านำเข้าตามปกติเสียก่อน ต่อเมื่อทำการผลิตหรือแปรสภาพเป็นสินค้าสำเร็จรูป และส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศตามจำนวนที่ได้สัดส่วนกันแล้ว ผู้ผลิตอาจจะขอคืนภาษีที่ชำระไปแล้วได้

5. สหภาพศุลกากร (Customs Union) เป็นความตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งมีพรมแดนใกล้ชิดติดต่อกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่กันและกันในทางศุลกากร โดยกำหนดพิภพอัตราภาษีศุลกากรและปรับปรุงภาษีอื่นให้อยู่ในระดับเดียวกัน หรือยอมให้สินค้าของแต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกเข้าออกในเขตสหภาพโดยไม่ต้องเสียภาษีศุลกากร กลายเป็น Free Trade Area จะเรียกเก็บเฉพาะสินค้าจากประเทศนอกสหภาพเท่านั้น ส่วนมากใช้ระหว่างประเทศที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด และต้องพึ่งพาอาศัยผลิตภัณฑ์ของกันและกัน

อยู่เป็นประจำ เช่น สหภาพศุลกากรเบนลักซ์ (Benelux Customs Union) ระหว่างเบลเยียม เนเธอร์แลนด์ และลักเซมเบิร์ก เพื่อขยายปริมาณการค้าระหว่างประเทศให้สูงขึ้น เป็นต้น

6. เขตการค้าเสรี (Free trade Zone) เนื่องจากการนำสินค้าเข้าบางลักษณะยังไม่อาจกำหนดจุดหมายปลายทางได้แน่นอนหรือยังไม่อาจส่งไปยังจุดหมายปลายทางทันทีได้ ประเทศที่มีท่าอากาศยานหรือท่าเรือที่เป็นทางผ่านจึงวางมาตรการผ่อนคลายนโยบายศุลกากร โดยตั้งเป็นเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) ซึ่งเป็นเขตจำกัดตั้งอยู่ที่ท่าเรือหรือท่าอากาศยาน

สินค้าต่างประเทศที่นำเข้ามาในเขตนี้สามารถนำมาตรวจตรา ตกแต่ง ออกран แสดง คัดเลือก ผสม จำแนก ทำความสะอาด บรรจุหีบห่อใหม่ เก็บรักษา ประกอบ และแปรรูป โดยไม่ต้องเสียภาษีและอาจเก็บไว้ได้นานเท่าใดก็ได้ แต่ต้องเสียค่าเก็บรักษา ค่าโกดัง และค่าประกันภัย จนกว่าจะนำสินค้านั้นออกจากท่าไปยังประเทศอื่น แต่ถ้าเคลื่อนย้ายสินค้านั้นเข้ามาในประเทศ เจ้าบ้านก็ต้องเสียภาษีศุลกากรเช่นเดียวกับสินค้านั้นที่นำเข้ามาก่อนหน้านี้ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สินค้าที่ผ่านแดน ช่วยลดค่าใช้จ่ายประเภททุนและมีการดำเนินงานคล่องตัวขึ้น⁽⁸⁾

7. ย่านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Free Export Zone or Export Processing Zone) เป็นเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับประกอบอุตสาหกรรมเพื่อส่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศโดยเฉพาะ ทั้งนี้ไม่ว่าการผลิตหรือการแปรรูปนั้นจะกระทำโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศ หรือส่งวัตถุดิบหรือวัตถุดิบสำเร็จรูป (Semi - Finished Products) เข้ามาจากต่างประเทศก็ตาม แต่อุตสาหกรรมนั้นจะต้องมีผู้ทางส่งออกได้ดี ทำเงินตราต่างประเทศได้ในอัตราสูง และสมควรจะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยผลิตสำคัญ (Labor Intensived industry)

ขณะนี้ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียที่จัดตั้งย่านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกแล้วมีหลายประเทศคือ เกาหลี มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไต้หวัน ทั้งนี้ก็เพราะการจัดตั้งย่านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกขึ้นนั้น เมื่อพิจารณาจากแง่เศรษฐกิจเป็นส่วนรวมแล้วเป็นที่ยอมรับกันว่าสามารถอำนวยความสะดวกขึ้นน่านปีการ โดย สรุปผลประโยชน์ต่างๆ เหล่านี้ ประกอบด้วย⁽⁹⁾

(8) วรเวทย์ ช่างรัฐลักษณะ "เขตการค้าเสรี" วารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 11 มิถุนายน 2515 หน้า 1.

(9) เศรษฐวิทย์ "ย่านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก" วารสารธุรกิจอุตสาหกรรม ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 2517 หน้า 25-26.

1. เป็นการส่งเสริมพัฒนากิจการอุตสาหกรรมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจการอุตสาหกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งออกโดยตรง
2. เป็นแหล่งดึงดูดเงินทุนทั้งจากภายในและภายนอก
3. เพิ่มพูนรายได้เงินตราต่างประเทศ
4. เป็นโอกาสในการจ้างงานให้มีมากขึ้น
5. มีการนำเอาเทคนิคใหม่ ๆ ทั้งด้านการผลิตและการจัดการมาใช้ในการประกอบการด้านอุตสาหกรรม
6. มีการใช้ทรัพยากรภายในประเทศเป็นส่วนประกอบ หรือใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต
7. เปิดโอกาสให้มีการก่อตั้งกิจการอุตสาหกรรมประเภทใหม่ ๆ ขึ้น
8. เป็นการกระจาย (Diversify) ประเภทสินค้าส่งออกให้มากขึ้นยิ่งขึ้น
9. ทำให้การควบคุมกิจการอุตสาหกรรม ทั้งในแง่ควบคุมให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนควบคุมภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อันเนื่องมาจากกิจการอุตสาหกรรมสามารถกระทำได้ง่าย เพราะโรงงานอุตสาหกรรมมารวมอยู่บริเวณเดียวกัน จึงสะดวกต่อการดำเนินการควบคุม
10. ทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการให้เช่าสถานที่ ตลอดจนรายได้การขายสาธารณูปโภคต่าง ๆ

สำหรับประเทศไทยก็ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 339 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ก็ได้กำหนดให้ย่านหรือเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เป็นประเภทหนึ่งของ นิคมอุตสาหกรรม (Industrial Estate) พร้อมทั้งได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งผู้บริหาร ตลอดจนประเภทของอุตสาหกรรมที่จะอนุญาตให้เข้าประกอบกิจการในย่านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก ซึ่งได้แก่ การผลิต การผสม หรือการประกอบผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลต่าง ๆ รวมทั้งการบรรจุการเก็บรักษา การขนส่ง การขนถ่าย การขาย หรือการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลดังกล่าว ตลอดจนการซ่อมแซมที่จำเป็นเกี่ยวกับการนั้น ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 339 กำหนดในแง่ของภาษีอากรไว้ว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในย่านอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออกจะได้รับวงเงินการเสียอากรขาเข้า และ/หรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ ทั้งที่จำเป็นต้องใช้ในการกิจการที่ได้รับอนุญาต และนำมาใช้ในการก่อสร้าง ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ส่วนย่านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกในต่างประเทศนั้น ส่วนใหญ่ยกเว้นอากรศุลกากรให้แก่เครื่องจักร สินค้าทุน และ

วัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในกิจการอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ แต่อาจวางเงื่อนไขไว้แตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ

นอกจากนี้ก็มีระบบภาษีศุลกากรที่กำหนดขึ้นเป็นพิเศษในรูปแบบอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน และมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันเช่น foreign - trade zone, free port ซึ่งกำหนดบริเวณเฉพาะสำหรับสินค้าปลอดภาษี กิจการเหล่านี้อาจดำเนินการโดยรัฐบาลโดยตรง หรือให้เอกชนดำเนินการภายใต้การควบคุมของรัฐบาลดังเช่น foreign - trade zone ของสหรัฐอเมริกา ดำเนินการโดยเอกชนในควบคุมของ foreign - trade zone Board หรือ **ร้านปลอดภาษี** ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายสินค้าปลอดภาษีที่ทำอากาศยาน จำพวกวิสกี้ คอนยัค ยิน วอดก้า รัม บุหรี และน้ำหอมต่าง ๆ แก่ผู้เดินทางขาออก เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ร้านปลอดภาษีมียู่แทบทุกประเทศ โดยจำหน่ายสินค้าให้เฉพาะผู้เดินทางขาออกที่มีหนังสือเดินทาง ส่วนการควบคุมอาจทำได้ 1 วิธี คือ (1) เก็บภาษีไว้ก่อน แล้วให้ผู้เดินทางขาออกนำไปเสร็จไปขอรับคืนเงินภาษีตอนเดินทางออกไป และ (2) ไม่เก็บภาษีส่งหน้า แต่ให้ไปรับของตอนเดินทาง

ร้านค้าประเภทปลอดภาษีของไทยกรมศุลกากรถือเป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรและกำหนดให้มีทะเบียนรับ-จ่าย ไว้เพื่อการตรวจสอบด้วย